

Sag hvile af Hensyn til Folketingets Stilling i Fjor, idet Regeringen fremdeles ikke kan tro andet, end at Rigsdagen i sin Helhed vil og maa beslutte sig til denne Reform, for at det ikke skal hedde sig, at Danmark ikke vil være med i det almindelige Civilisationsarbejde, og for at man ikke fremdeles skal staa som den, der begaar en Uret mod en stor Kreds af dem herhjemme, der bære vort Landsliv.

N. J. Larsen: Der er i det Forslag, som her ligger for os, en enkelt Bestemmelse, som jeg gerne vil fremdrage og søge at faa nærmere belyst. Det er en Bestemmelse, som ikke, saa vidt jeg har lagt Mærke dertil, har fundet den Drøftelse og er bleven tillagt den Vægt, som den fortjener, skønt det er en Bestemmelse, som efter min For- mening er af afgørende Betydning for den Behandling, som maa blive Forslaget til Del. Jeg skal ikke her komme ind paa det almindelige, saa meget omdebatterede Spørgsmaal, om Danmark bør tiltræde Bernerkonventionen eller ikke. Jeg vil i al Almindelighed herom kun sige, at jeg ikke principielt er en Modstander af internationale Overenskomster, som tilsigte at beskytte Forfatters og Kunstners Ret til Mangfoldiggørelse af deres Arbejder. Men jeg mener rigtignok, at dette er en Sag, som skal afgøres fra et praktisk, ikke fra et doktrinært Synspunkt. Spørgsmaalet er her først og fremmest dette, hvad Samfundet bedst kan være tjent med. Er det en Ordning, som vil bidrage til at hæve Niveauet for almindelig Viden og Oplysning, eller er det en Ordning, som vil føre til et modsat Resultat? Af dette Spørgsmaals Bevarelse formener jeg, at vort Standpunkt bør være afhængigt. Store, voldsomme Ord, som Rov, Plyndring og lignende falde uden for en virkelig Forhandling af denne Sag. Der er her intet andet afgørende Hensyn at tage, end Hensynet til Samfundets Tarv; der er her ikke nogen Ret, som kan gøres gældende af Enkeltmand imod Samfundets Ret til den størst mulige Udvikling af almindelig Oplysning og Dannelse. Naar man fremhæver Forfatternes Ret, saa maa hertil bemærkes, at der i denne Henseende kun kan være Tale om et Villighedstrav, som jo kan fyldestgøres paa flere forskellige Maader; men der kan aldrig blive Tale om et Retstrav fra Enkeltmands Side, der kan stilles op imod hele Samfundets Tarv. Den Bestemmelse, som jeg ønsker nærmere at omtale, er efter min For mening af en saadan Betydning, at hvis det foreliggende Forslag blev vedtaget i den Stikelse, det nu har,

vilde det medføre en betydelig Sænkning af Niveauet for almindelig Viden og Oplysning. Over for et saadant Resultat kan der ikke lægges nogen videre Vægt paa paabe- raabte Hensyn til „det almindelige Civilisationsarbejde“, som vi skulle deltage i. Naar man bruger dette Argument med den almindelige Civilisation, saa glemmer man stadig, at det kun er nogle Stater, men ikke alle, som have vist sig tilbøjelige til at tiltræde Bernerkonventionen. Danmark bør ikke alene se hen til, hvad de store Stater kunne finde tjenligt for deres Interesser, men Danmark bør tillige og særlig lægge Mærke til, hvorledes de mindre Stater stille sig i den omhandlede Henseende. Nu nævner man saa ofte Norge; men der er et andet lille Land, som jeg tror, vi her hellere skulde se hen til, Det er et Land, der i Størrelse kan sammenlignes med vort eget, og et Land, hvis Befolknings praktiske Sans ingen benægter. Er Holland gaaet ind i Bernerkonventionen? Har der vist sig nogen Tilbøjelighed hertil hos de praktiske Hollændere? Nej, det er saa langt fra, at noget saadant er Tilfældet, at der endog er refereret for mig den Ytring af en fremtrædende hollandsk Politiker, at det i Holland ikke kunde tænkes, at nogen Lovgiver vilde falde paa at foreslaa eller stemme for, at Holland skulde tiltræde Bernerkonventionen.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal jeg gaa over til den Bestemmelse i Lovforslaget, som jeg særlig ønsker at dvæle ved. Det er Forslagets § 15, der er saalydende: „Som Krænkelser af Forfatterretten anses heller ikke Aftryk i Aviser eller Tidskrifter, af enkelte Artikler eller Meddelelser i andre Aviser eller Tidskrifter, medmindre der særlig er taget Forbehold imod Eftertryk. Daa her skal den benyttede Kilde altid tydeligt angives.“ Altsaa, Bestemmelsen hjemler, at man ved at forsynne Artikler eller Meddelelser i Aviser eller Tidskrifter med et Forbehold mod Eftertryk, altsaa f. Eks. ved at ledsage dem med Ordene: „Eftertryk forbydes“, kan gøre det ulovligt, at andre aftrykke saadanne Artikler eller Meddelelser i Tidskrifter eller Aviser. Den gældende Ordning, hvorunder vi nu leve, er med Hensyn til dette Omraade udtrykt i Eftertryksloven af 29de December 1857, § 13, der lyder som følger: „Fra Forbudet imod Eftertryk undtages. . . . Aftryk i Dagblade af enkelte Artikler eller Meddelelser i andre Dagblade, dog at ved ethvert saadant Kilden udtrykkelig angives.“ Da „Dagblade“ i denne Bestemmelse ikke tages i bogstavelig Betydning som kun sigtende til de Blade, der udgaa hver Dag, men forstaas som om-